FIȘA MĂSURII 322 – RENOVAREA , DEZVOLTAREA SATELOR, ÎMBUNĂTĂȚIREA SERVICIILOR DE BAZĂ PENTRU ECONOMIA ȘI POPULAȚIA RURALĂ ȘI PUNEREA ÎN VALOARE A MOȘTENIRII RURALE INIȚIALĂ

Motivația sprijinului

Dezvoltarea economică durabilă a întregului teritoriu este o condiție esențială a sustenabilității întregii strategii. Pentru aceasta este necesară îmbunătățirea infrastructurii fizice de bază, creșterea ofertei de servicii de bază, creșterea și dezvoltarea serviciilor de transport, creșterea serviciilor pentru întreprinderi, protejarea patrimoniului din spațiul rural.

Infrastructura fizică de bază destul de slab dezvoltată, în majoritatea comunelor este, una dintre cauzele care limitează dezvoltarea serviciilor de bază în spațiul rural (facilități culturale, recreaționale, de îngrijire a copiilor și bătrânilor, servicii de transport public etc.). În majoritatea comunelor și satelor, acestea sunt **slab dezvoltate.**

Multe localități rurale sunt izolate și nu beneficiază de servicii de transport public care să le asigure legătura cu alte localități sau cu centrul administrativ al comunei. Serviciile regionale de transport persoane ce operează în aceste zone, de obicei evită deservirea acestor localități, din motive de eficiență economic sau din cauza infrastructurii precare etc. Această cauză creează dificultăți majore în multe din zonele rurale, din perspectiva accesării serviciilor medicale, educaționale și administrative, limitând astfel și posibilitățile de ocupare a unui loc de muncă .

În spațiul rural, activitatea culturală este organizată în jurul căminului cultural al comunei/satului. Majoritatea căminelor culturale au fost renovate, dar mai există în zonă și unele care nu au putut fi renovate până în prezent.

De asemenea, obiectivele de patrimoniu, sunt în cea mai mare măsură supuse fenomenului de degradare, având drept cauză aceleași lipsuri financiare. Satele reprezintă importante centre ale **moștenirii culturale** (păstrarea tradițiilor, a obiceiurilor, arta meșteșugurilor, biserici, situri arheologice, centre istorice etc.) și adăpostesc o **bogată cultură tradițională**, o arhitectură diversă și un mod de viață bazat pe valori tradiționale. Totuși, satele nu reușesc să utilizeze cu succes aceste resurse unice în avantajul economic al populației.

Obiectivul şi raportul cu strategia de dezvoltare –miza intervenției:

Obiective:

- Îmbunătățirea infrastructurii fizice de bază în spațiul rural
- Îmbunătățirea accesului la serviciile publice de bază pentru populația rurală
- Creșterea numărului de sate renovate
- Creșterea numărului de obiective de patrimoniu din spațiul rural sprijinite.

Descrierea intervenției - domeniul de acoperire al măsurii

Măsura 322 are ca scopuri:

- Creșterea și dezvoltarea serviciilor publice de bază pentru populația rurală
- Protejarea patrimoniului cultural de interes local și natural din spațiul rural

Motivația sprijinului

În spațiul rural spațiile recreaționale (locuri de joacă pentru copii, parcuri, piste de biciclete, terenuri de sport) sunt slab dezvoltate. În privința spațiilor pentru practicarea activităților sportive, acestea sunt insuficiente.

Multe localități rurale sunt izolate și nu beneficiază de servicii de transport public care să le asigure legătura cu alte localități sau cu centrul administrativ al comunei.

Serviciile regionale de transport, persoanele care operează în aceste zone, de obicei evită deservirea acestor localități din motive de eficiență economică sau din cauza infrastructurii precare etc. Aceasta creează dificultăți majore în multe din localitățile rurale, din perspectiva accesării serviciilor medicale, educaționale și administrative, limitând astfel și posibilitățile de ocupare a unui loc de muncă.

De asemenea obiectivele de patrimoniu, sunt în cea mai mare măsură supuse fenomenului de degradare, având drept cauză aceleași lipsuri financiare. Satele românești reprezintă importante centre de prezervare a moștenirii culturale și istorice (păstrarea tradițiilor, a obiceiurilor, arta meșteșugurilor, ansambluri de biserici, situri arheologice, centre istorice etc.) și adăpostesc o arhitectură diversă și un mod de viață bazat pe valori tradiționale. Totuși satele românești nu reușesc să utilizeze cu succes aceste resurse unice în avantajul economic al populației.

Beneficiari:

Tipuri de beneficiari :

Beneficiari privați

- Persoane fizice și juridice care dețin în proprietate sau administrează obiective de patrimoniu cultural sau natural de interes local și care aplică pentru protejarea patrimoniului cultural de interes local și natural din spațiul rural.

Beneficiari publici

- Comunele prin reprezentanții lor legali conform legislației naționale în vigoare
- Autoritățile locale (comune) sau Asociațiile de dezvoltare intercomunitară prin operatorii regionali pentru investițiile în infrastructura de apă/apă uzată;

Societate civilă

- Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitare (ADI) realizate între doua sau mai multe comune înființate conform legislației naționale în vigoare (Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale cu modificările și completările ulterioare și Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare);
- ONG-uri, Așezăminte culturale și Instituții de cult, definite conform legislației naționale în vigoare;

Precizări privind acțiunile eligibile

Acțiuni materiale și imateriale :

a) *Crearea și modernizarea infrastructurii fizice de bază*;

1. Înființarea de drumuri noi, extinderea și îmbunătățirea rețelei de drumuri de interes local ce aparțin proprietății publice a unității administrative (comună) pe teritoriul căreia se află.
2. Prima înființare, extinderea și îmbunătățirea rețelei publice de apă (captare, stații de tratare, alimentare) pentru localitățile rurale având sub 10.000 populație echivalentă
3. Prima înființare, extinderea și îmbunătățirea rețelei publice de apă uzată (canalizare, stații de epurare) pentru localitățile rurale având sub 10.000 populație echivalentă
4. Prima înființare și extindere a rețelei publice de joasă tensiune și/sau a rețelei publice de iluminat;
5. Prima înființare și extinderea rețelei publice locale de alimentare cu gaz către alte localități rurale sau către zone rurale care nu sunt conectate la rețea;
6. Investiții în stații de transfer pentru deșeuri și dotarea cu echipamente de gestionare a deșeurilor.

b) Crearea și dezvoltarea serviciilor publice de bază pentru populația rurală:

1. Înființarea, amenajarea spațiilor publice de recreere pentru populația rurală (parcuri, spații de joacă pentru copii, terenuri de sport, piste de biciclete);
2. Renovarea clădirilor publice (ex. primării) și amenajări de parcări, piețe, spații pentru organizarea de târguri etc.; Este permisă doar renovarea clădirilor publice, nu este permisă extinderea pe orizontală sau pe verticală a acestora.
3. Investiții în sisteme de producere și furnizare de energie din surse regenerabile ca parte componentă a unui proiect integrat (în situația în care este vorba de un proiect de renovare a unei clădiri publice);
4. Prima înființare și dotarea infrastructurii aferente serviciilor sociale precum centrele de îngrijire copii, bătrâni și persoane cu nevoi speciale;
5. Investiții în construcția de grădinițe noi pentru copii, inclusiv dotarea acestora;
6. Achiziționarea de microbuze care să asigure transportul public pentru comunitatea locală în zonele unde o astfel de investiție nu este atractivă pentru companiile private dar care este indispensabilă pentru comunitate și vine în sprijinul rezolvării unei importante nevoi sociale, inclusiv construirea de stații de autobuz;
7. Achiziționarea de utilaje și echipamente pentru serviciile publice (de deszăpezire, întreținere spații verzi etc.) dacă fac parte din investiția inițială pentru înființarea serviciului;
8. Investiții de renovare, modernizarea și dotarea aferentă a așezămintelor culturale (așa cum sunt definite în Legea nr. 143/2007), inclusiv prima achiziție de cărți, materiale audio, achiziționarea de costume populare și instrumente muzicale tradiționale în vederea promovării patrimoniului cultural imaterial ca parte componența a proiectului. De asemenea vor fi susținute cheltuielile cu achiziționarea de echipamente hardware, software, inclusiv costurile de instalare și montaj.

c) Protejarea patrimoniului cultural de interes local şi natural din spaţiul rural:
1.Restaurarea, consolidarea şi conservarea obiectivelor de patrimoniu cultural, grupă B şi natural din spaţiul rural (peşteri, arbori seculari, cascade etc.); Studii privind patrimoniul cultural (material şi imaterial) din spaţiul rural cu posibilitatea de valorificare a acestora şi punerea acestora la dispoziţia comunităţii;
2.Achiziţionare de echipamente pentru expunerea şi protecţia patrimoniului cultural.
Costurile generale legate de întocmirea proiectului, precum taxe pentru arhitecţi, ingineri si consultanţi, studii de fezabilitate/ memorii justificative, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor si autorizaţiilor necesare implementării proiectelor, aşa cum sunt ele menţionate în legislaţia naţionala, achiziţionarea de patente şi licenţe, sunt eligibile în limita a:
- maxim 10% din valoarea eligibila a proiectului, în cazul în care proiectul prevede construcţii;
- maxim 5% din valoarea eligibila a proiectului, în cazul în care proiectul nu prevede construcţii.

Investiţii neeligibile:

1. Cumpărarea de teren şi/sau de imobile;
2. Impozite şi taxe fiscale;
3. Costuri operaţionale inclusiv costuri de întreţinere şi chirie;
4. Comisioane bancare, costurile garanţiilor, cheltuieli de înfiinţare şi cheltuieli similare;
5. Achiziţionarea de bunuri second-hand (utilizate), cu excepţia celor care au ca obiectiv obţinerea caracterului tradiţional autentic;
6. TVA, cu excepţia TVA-ului nedeductibil, în cazul în care este în mod real si definitiv suportat de către beneficiari, alţii decât persoanele scutite de plata impozitului;
7. Costuri de schimb valutar, taxe şi pierderi ocazionate de schimburile valutare asociate contului euro APDRP;
8. Contribuţia în natură;
9. Costurile aferente unui contract de leasing: taxa de management, dobânzi, prima de asigurare etc.;
10. Costuri realizate înainte de aprobarea proiectului, cu excepţia studiilor tehnice, a planurilor de afaceri şi a studiilor de fezabilitate;
11. Costuri privind închirierea de maşini, utilaje, instalaţii şi echipamente;
12. Achiziţia de mijloace de transport pentru uz personal;
13. Achiziţia de mijloace de transport rutier de mărfuri pentru a presta servicii de transport în numele terţilor;
14. Proiectele de utilitate publică care nu respecta normele privind calitatea în construcţii şi nu sunt conforme cu normativele de proiectare;
15. Investiţii care fac obiectul Măsurii 125 din Axa 1 a PNDR (drumurile de acces la fermă şi cele de exploataţie forestieră);

Sunt neeligibile investiţiile care fac obiectul altor programe cu finanţare comunitară sau naţională după cum urmează:
16. Investiţiile privind infrastructura de apă/apă uzată pentru localităţile rurale care intra sub incidenţa proiectelor regionale finanţate prin POS Mediu pe baza Master Planurilor Regionale;
17. Drumurile judeţene, naţionale şi reţeaua TEN-T;
18. Renovarea şi construcţia de şcoli, dispensare şi spitale;
19. Investiţiile în obiective de patrimoniu cultural UNESCO şi naţional;
20. Construcţia de aşezăminte culturale noi.

Criteriile de eligibilitate pentru acordarea sprijinului

1. Proiectul trebuie să fie realizat în spaţiul rural conform definiţiei din PNDR iar beneficiarul se identifică întruna din categoriile de beneficiari definite;
2. Nu este permisă dubla finanţare a aceleaşi activităţi/ investiţii din alte fonduri comunitare sau naţionale;
3. Beneficiarul trebuie să prezinte toate avizele şi autorizaţiile necesare investiţiei;
4. Prin memoriul justificativ / studiul de fezabilitate, proiectul trebuie să demonstreze oportunitatea şi necesitatea socio-economica a investiţiei;
5. Proiectul propus este în conformitate cu normele de mediu şi legislaţia în vigoare cu privire la normele de siguranţă în transport / energie;

6. Proiectele de investiții în infrastructura de apă / apă uzata vor trebui să prezinte fie un aviz tehnico-economic din partea operatorului regional acolo unde acesta există, fie un aviz din partea consiliului județean prin care se dovedește conformitatea proiectului cu strategia regională / județeană de apă / apă uzata, iar în cazul în care un astfel de proiect nu se regăsește în situațiile mai sus menționate, proiectul va fi însoțit de angajamentul autorităților locale de a asigura gestionarea și mentenanța investiției;
7. Investiția sa respecte Planul Urbanistic General;
8. Construcția, modernizarea și extinderea clădirilor trebuie să respecte/păstreze arhitectura specifică locală;
9. Orice beneficiar al acestei măsuri poate aplica pentru maxim 2 proiecte individuale
10. Pentru investițiile în infrastructura fizică de bază, beneficiarii trebuie să prezinte lista cu semnături ale locuitorilor, agenților economici și instituțiilor publice care au depus la primărie adeziunea privind necesitatea investiției și angajamentul de racordare din surse proprii la rețeaua de apă / canalizare / gaze / energie electrică sau acordul privind plata colectării deșeurilor;
11. Beneficiarul se angajează să asigure mentenanța investiției.

Criterii de selecție

Criterii de selecție:

a. Localitățile rurale care nu au mai primit anterior sprijin comunitar pentru o investiție similară;
b. Localitățile rurale din regiunile cu grad de sărăcie ridicat ;
c. Proiectele care se încadrează într-o strategie de dezvoltare locală sau județeană ;
d. Proiecte de investiții în infrastructura socială ;
e. Proiectele de investiții în infrastructura de apă/apă uzată în localitățile rurale între 2.000 – 10.000 de p.e. identificate prin Master Planurile Regionale, dar care nu sunt finanțate din POS Mediu
f. Proiecte de investiții în infrastructura de drumuri care asigură legătura cu principalele căi rutiere (drumurile județene, naționale) sau alte căi principale de transport (feroviare și fluviale).
g. Proiecte de investiții în infrastructura de alimentare cu apă în zonele în care apa este insuficientă sau în zonele care prezintă incidență ridicată a perioadelor de secetă
h. Proiectele de investiții în infrastructura de apă/apă uzată pentru zonele în care apa prezintă un grad ridicat de poluare sau zonele în care apa freatică prezintă o concentrație ridicată de nitrați ce afectează sănătatea populației
i. Proiecte de investiții în infrastructura socială - se acorda punctaj, în funcție de categoria de beneficiar, numai dacă prin proiect se prevede prima înființare și dotare a centrelor de îngrijire copii (creșe, grădinițe, asistență după programul școlar, tip „after school"), centre îngrijire bătrâni și persoane cu nevoi speciale.

Centrele pentru îngrijirea copiilor tip "after school" se pot finanța prin FEADR ca și clădiri independente, în situația în care prin proiect se propune:
- o investiție nouă (construcție nouă), a cărei destinație este reprezentată exclusiv de activitatea de tip "after school"
sau
- renovarea unei construcții existente cu schimbarea destinației acesteia, prin Hotărâre de Consiliul Local, exclusiv pentru desfășurarea activității de tip after school.

j. Proiectele care promovează investiții în scopul conservării specificului local şi a moştenirii culturale.

Criterii locale specifice:

- Plata impozitelor la zi;
- Să nu fi fost condamnați prin hotărâre judecătorească pentru fraudă, corupție sau orice alte activități ilegale care au prejudiciat interesele financiare ale Comunității Europene;
- Experiența în domeniu;
- Beneficiarul să aibă punctul de lucru pe teritoriul Sargeția
- Să demonstreze pe fiecare caz eficiența investiției (studiu de fezabilitate);
- Să asigure locuri de muncă.

Volumul sprijinului

Plafonul minim acceptat pentru un proiect finanţat prin Măsura 322 este de 5.000 de Euro – această sumă reprezentând valoarea totală eligibilă a proiectului.

Sprijinul public (comunitar şi naţional) acordat este de:

- 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele de utilitate publică, negeneratoare de profit, din valoarea totală eligibilă a proiectului
- de până la 70% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele generatoare de profit.

Valoarea maximă eligibilă nerambursabilă care se poate acorda unui proiect realizat pe axa Leader nu poate depăși 200.000 euro, valoarea sprijinului maxim nerambursabil pentru un proiect finanțat prin intermediul Gal va fi de 85.000 euro.

Finanțare:

- **Ajutorul public (FEADR 80% + contribuție publică națională 20%): 100% - proiecte cu beneficiari publici**

-EURO-

Nr. de proiecte prevăzute	Cost total mediu	Estimarea costului total pe măsură	Contribuția FEADR/măsură	Contribuția publică națională	Contribuția privată
21	6289662761	132081617983	10566531054386	264163263597	0

Indicatori:

INDICATORI DE MONITORIZARE	ȚINTA 2012-2013
Număr de comune sprijinite	15
Volumul total al investițiilor	132081617983
Populația din mediul rural ce beneficiază de servicii îmbunătățite (persoane)	30000
Locuri de muncă create	45

Criterii de selecție:

Criterii de selecție	Punctaj
Localitățile rurale care nu au mai primit anterior sprijin comunitar pentru o investiție similară.	10
Localități rurale din regiunile cu grad de sărăcie ridicat	10
Proiectele care se încadrează într-o strategie de dezvoltare locală sau județeană.	5
Proiecte integrate de investiții	5
Proiectele de investiții în infrastructura de apă/apă uzată în localitățile rurale între 2.000-10.000 de p.e. identificate prin Master Planurile Regionale, dar care nu sunt finanțate din POS Mediu	15
Proiecte de investiții în infrastructura de drumuri care asigură legătura cu principalele cai rutiere (drumurile județene, naționale) sau alte căi principale de transport (feroviare și fluviale)	25
Proiecte de investiții în infrastructura de alimentare cu apă în zonele în care apa este insuficientă sau în zonele care prezintă incidență ridicată a perioadelor de secetă	5
Proiectele de investiții în infrastructura de apă/apă uzată pentru zonele în care apa prezintă un grad ridicat de poluare sau zonele în care apa freatică prezintă o concentrație ridicată de nitrați ce afectează sănătatea populației.	5
Proiecte de investiții în infrastructura socială	10
Proiectele care promovează investiții în scopul conservării specificului local și a moștenirii culturale (arhitectură tradițională, conservare patrimoniu material, imaterial, promovare, organizare festivaluri cu specific local etc.)	10
TOTAL	**100**

Indicatori suplimentari (criterii de selecție locală):

Criterii de selecție	Punctaj
Proiecte care prevăd prin activitatea propusă păstrarea și promovarea valorilor culturale tradiționale	30
Proiecte care prevăd prin activitatea propusă păstrarea și promovarea patrimoniului natural	20
Proiecte care prevăd prin activitatea propusă îmbunătățirea serviciilor sociale	10
Proiecte cu valoare maximă de 30.000 Euro	20
Proiecte prin care se creează noi locuri de muncă	20
TOTAL	**100**